

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 23.4.2020
COM(2020) 155 final

2018/0178 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi
kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä (2018/0178 (COD)) ja kestävyYTEEN
liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla annetun asetuksen (EU)
2019/2088 muuttamisesta**

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi
kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä (2018/0178 (COD)) ja kestäväyyteen
liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla annetun asetuksen (EU)
2019/2088 muuttamisesta**

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle (asiakirja COM (2018) 0353 final – 2018/0178 COD): 24. toukokuuta 2018

Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on antanut lausuntonsa: 17. lokakuuta 2018

Päivä, jona Euroopan parlamentti on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa: 28. maaliskuuta 2019

Päivä, jona muutettu ehdotus on toimitettu: –

Päivä, jona neuvoston kanta on vahvistettu: 15. huhtikuuta 2020

2. KOMISSION EHDOTUKSEN TAVOITE

Komissio esitti maaliskuussa 2018 kestävän kasvun rahoitusta koskevan kunnianhimoisen toimintasuunnitelman¹. Toimintasuunnitelman tavoitteena on saada myös yksityinen sektori siirtymään vähähiiliseen, resurssitehokkaampaan ja kestävämpään talouteen. Kuten toimintasuunnitelmassa todetaan, ”ympäristön kannalta kestävän” käsitteen selkeän määritelmän puuttuminen on tällä hetkellä yksi suurimmista esteistä vihreiden investointien lisäämiselle. Tästä syystä yksi toimintasuunnitelman kulmakivistä on ympäristön kannalta kestävän taloudellisen toiminnan yhteisen luokitusjärjestelmän (EU:n luokitusjärjestelmä) luominen. Tätä varten komissio antoi toukokuussa 2018² asetusehdotuksen, jolla oli seuraavat kolme tavoitetta:

- (1) annetaan yrityksille ja sijoittajille asianmukaiset määritelmät siitä, minkä taloudellisen toiminnan voidaan katsoa olevan ympäristön kannalta kestävä;

¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma (COM/2018/097 final)

² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä (2018/0178 (COD)).

- (2) annetaan lopullisille sijoittajille, myös vähittäissijoittajille, mahdollisuus kanavoida pääomaa ympäristön kannalta kestävään toimintaan rajoittamalla ns. viherpesun riskejä näillä määritelmillä³; ja
- (3) vältetään markkinoiden pirstaloituminen tarjoamalla sijoittajille, yrityksille ja jäsenvaltioille yksi vertailukohta määriteltäessä ympäristön kestävyyttä sijoitustarkoituksia varten.

EU:n luokitusjärjestelmä muodostaa yhteisen kielen, jota sijoittajat ja yritykset voivat käyttää määrittäessään investointimahdollisuuksia hankkeille ja taloudelliselle toiminnalle, jotka edistävät merkittävästi ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista. Tämä auttaa sijoittajia ja yrityksiä siirtämään toimintojaan kohti kestäväää kehitystä. EU:n luokitusjärjestelmä auttaa näin ollen lisäämään yksityisiä ja julkisia investointeja, joilla rahoitetaan kestävään kehitykseen siirtymistä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti.

Luokitusjärjestelmässä keskitytään ympäristön kannalta kestäviin toimintoihin seuraavilla aloilla: ilmastomuutoksen hillintä; ilmastomuutokseen sopeutuminen; vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojeleminen; kiertotalous; ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen; biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen. Komissio julkaisee 31. joulukuuta 2021 mennessä kertomuksen luokitusjärjestelmän soveltamisalan laajentamisesta muihin kestävyystavoitteisiin, mukaan lukien yhteiskunnalliset tavoitteet.

Kun luokitusjärjestelmä on valmis, se helpottaa standardien ja merkintöjen kehittämistä vihreille rahoitustuotteille. Se on myös olennainen osa rahoitusalan ja muiden alojen yritysten kestäväää kehitystä koskevaa raportointia. Kuten Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelmassa⁴ ilmoitettiin, luokitusjärjestelmä otetaan huomioon myös vuoden 2020 jälkipuoliskolla julkaistavissa ohjeasiakirjoissa, jotka koskevat ilmasto- ja ympäristöseurantaa ja kestävyysarviointia osana InvestEU-ohjelmaa⁵. InvestEU-ohjelman lisäksi komissio tutkii kestävään rahoituksen uudistetun strategian, joka on määrä julkaista vuoden 2020 jälkipuoliskolla, avulla julkisen sektorin toimijoiden mahdollisuuksia käyttää luokitusjärjestelmää. Tavoitteena on lähentää yksityisen sektorin ja julkisyhteisöjen standardeja ja käyttää parhaalla mahdollisella tavalla sekarahoitusvälineitä.

3. NEUVOSTON KANTAA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Neuvoston kanta vastaa Euroopan parlamentin ja neuvoston kesken 16. joulukuuta 2019 aikaan saatua poliittista yhteisymmärrystä. Komissio kannattaa tätä yhteisymmärrystä.

Poliittiseen yhteisymmärrykseen sisältyi useita muutoksia, jotka poikkesivat komission alkuperäisestä ehdotuksesta, muun muassa seuraavat kohdat:

1. Asetuksen soveltamisalan laajentaminen:

Ensinnäkin poliittisessa yhteisymmärryksessä asetetaan EU:lle lisävelvoite soveltaa luokitusjärjestelmää kaikkiin julkisiin toimenpiteisiin, standardeihin tai merkintöihin. Lisäksi asetetaan vaatimuksia finanssimarkkinatoimijoille tai liikkeeseenlaskijoille sellaisten

³ ”Viherpesulla” tarkoitetaan käytäntöä, jossa organisaation tuotteita, tavoitteita tai toimintatapoja väitetään ympäristöystävällisiksi, vaikka ne eivät välttämättä ole sitä.

⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma (COM(2020) 21 final).

⁵ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi InvestEU-ohjelman perustamisesta (COM(2018) 439 final - 2018/0229 (COD)).

rahoitustuotteiden tai yritysten liikkeeseen laskemien velkakirjojen aloilla, joita markkinoidaan ”ympäristön kannalta kestävinä”.

Kaikkien tietojen antamista koskevassa asetuksessa⁶ määriteltyjen finanssimarkkinatoimijoiden on ilmoitettava, miten ja missä määrin niiden rahoitustuotteiden perustana olevat sijoitukset tukevat luokitusjärjestelmän mukaista taloudellista toimintaa. Finanssimarkkinatoimijoiden, jotka eivät halua julkistaa yhdenmukaisuutta luokitusjärjestelmän kanssa eivätkä tämän vuoksi halua markkinoida tuotettaan ympäristön kannalta kestävinä tai ominaisuuksiltaan samankaltaisena, on annettava lausunto, jossa tämä selitetään.

Suurten rahoitusalan yritysten ja sen ulkopuolisten yritysten, joiden on jo julkaistava muita kuin taloudellisia tietoja koskeva selvitys⁷, on ilmoitettava, miten ja missä määrin niiden toiminta liittyy luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin toimintoihin. Tähän ryhmään kuuluu noin 6 000 yritystä ja konsernia eri puolilla EU:ta. Muiden kuin taloudellisten tietojen julkistamista koskevaan direktiiviin liittyvien ohjeiden mukaisesti raportoinnin keskeisiä toiminta- ja tulosindikaattoreita ovat liikevaihto, pääomamenot ja toimintamenot. Rahoitusalan yritysten osalta keskeisiä toiminta- ja tulosindikaattoreita voidaan edelleen tarkentaa delegoidussa säädöksessä, joka komission on määrä antaa viimeistään kesäkuussa 2021.

2. Erittely taloudellisten toimintojen tyypeistä, joita voidaan pitää tukikelpoisina:

Poliittisessa yhteisymmärryksessä otetaan käyttöön kaksi ympäristön kannalta kestävä taloudellisen toiminnan alaluokkaa: *mahdollistavat toiminnot* (joita sovelletaan kaikkiin kuuteen ympäristötavoitteeseen) ja *siirtymätoiminnot* (joita sovelletaan ainoastaan ilmastomuutoksen hillitsemistä koskevaan tavoitteeseen).

Mahdollistavat toiminnot antavat muille toiminnoille suoraan tilaisuuden edistää merkittävästi yhden tai useamman ympäristötavoitteen saavuttamista. Viherpesun estämiseksi on otettu käyttöön suojatoimia. Ensimmäinen näistä suojatoimista on se, että mahdollistavat toiminnot eivät saa johtaa sellaisiin omaisuuseriin ”lukkiutumiseen”, jotka jarruttavat pitkän aikavälin ympäristötavoitteita, kun otetaan huomioon kyseisten omaisuuserien taloudellinen elinkaari. Toinen näistä suojatoimista on se, että mahdollistavilla toiminnoilla on oltava merkittäviä myönteisiä elinkaariajattelun perustuvia ympäristövaikutuksia.

Siirtymätoiminnot ovat toimintoja, i) joille ei ole toistaiseksi saatavilla teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia vähähiilisiä vaihtoehtoja ii) ja joilla tuetaan siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen tavalla, joka vastaa pyrkimyksiä rajoittaa maapallon lämpötilan nousu 1,5 celsiusasteeseen esiteolliseen aikaan verrattuna. Mahdollistavien toimintojen tapaan on otettu käyttöön useita suojatoimia viherpesun estämiseksi.⁸ Tämä siirtymätoimintojen

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/2088, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, kestävytyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla (EUVL L 317, 9.12.2019, s. 1–16).

⁷ Tähän kuuluvat yritykset, joihin sovelletaan neuvoston direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta tietyiltä suurilta yrityksiltä ja konserneilta edellytettävien muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamisen osalta 22 päivänä lokakuuta 2014 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/95/EU (EUVL L 330, 15.11.2014, s. 1–9).

⁸ Siirtymätoimintojen kasvihuonekaasupäästöjen katsotaan edistävän ilmastomuutoksen hillitsemistä, jos i) ne ovat huomattavasti alan tai toimialan keskiarvoa pienemmät, ii) ne eivät haittaa vähähiilisten vaihtoehtojen kehittämistä ja käyttöönottoa, iii) ne eivät johda sellaisiin omaisuuseriin lukkiutumiseen, jotka eivät sovi yhteen ilmastoneutraaliuden tavoitteen kanssa.

alaluokka on merkityksellinen ainoastaan ilmastonmuutoksen hillitsemistä koskevan tavoitteen kannalta.

3. Tiettyjä taloudellisia toimintoja koskevien säännösten muutokset:

Kiinteisiin fossiilisiin polttoaineisiin perustuva sähköntuotanto on nimenomaisesti jätetty tukikelpoisuuden ulkopuolelle.

Ilmastoneutraalin energian merkitys siirtymävaiheessa tunnustetaan poliittisen yhteisymmärryksen johdanto-osan kappaleessa, kun taas viittaus ilmastoneutraaliin energiaan osana ilmastonmuutoksen hillitsemistä koskevaa tavoitetta poistettiin. Komissiota pyydettiin arvioimaan kaikki asiaankuuluvat olemassa olevat teknologiat valitessaan toimintoja, jotka voidaan katsoa siirtymätoiminnoiksi. Tässä yhteydessä taloudellisen toiminnan katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa, jos jätteen pitkäaikainen loppusijoitus voi aiheuttaa merkittävää ja pitkäaikaista haittaa ympäristölle. Osana poliittista yhteisymmärrystä tekstissä vahvistetaan myös elinkaariarviointien roolia teknisten arviointikriteerien kehittämisessä.

Jätteenpolton alalla viittaus ”välttämiseen” korvattiin viittauksella ”jätteen polttamisen minimointiin”, joka on taloudellisessa toiminnassa yksi tapa edistää merkittävästi siirtymistä kiertotalouteen. Tekstiin lisättiin myös viittaus jätehierarkian periaatteisiin. ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteessa todetaan nimenomaisesti, että tukikelpoiset toimet eivät saisi johtaa jätteen syntymisen, polttamisen tai hävittämisen merkittävään lisääntymiseen. Poikkeus myönnetään kierrätykseen kelpaamattoman vaarallisen jätteen polttamiselle.

4. Vähimmäistason sosiaalisten suojatoimien laajentaminen

Poliittisen yhteisymmärryksen mukaisesti vähimmäistason suojatoimien luetteloon lisättiin kolme kansainvälistä ihmisoikeuksiin liittyvää välinettä/ohjeistusta:

- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille;
- yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet; ja
- kansainvälinen ihmisoikeusasiakirja.

5. Kestävän rahoituksen foorumin, jäljempänä ’foorumi’, jäsenyyden ja tehtävien laajentaminen:

Poliittinen yhteisymmärrys laajentaa sekä foorumin toiminta-alaa että kokoonpanoa, jotta se voi antaa komissiolle neuvoja seuraavista lisäkohdista:

- kestävyyyteen liittyvän tilinpidon ja kestävyiden raportointistandardien mahdollinen rooli luokitusjärjestelmän soveltamisen tukemisessa;
- mahdollinen tarve parantaa tietojen saatavuutta ja laatua;
- muiden kestävyystavoitteiden huomioon ottaminen, mukaan lukien yhteiskunnalliset tavoitteet;
- vähimmäistason suojatoimien toimivuus ja mahdollinen tarve täydentää voimassa olevia vaatimuksia;
- kestävä rahoitusta koskevien politiikkatoimien arviointi ja kehittäminen, mukaan lukien politiikan johdonmukaisuuteen liittyvät kysymykset.

Tässä yhteydessä poliittisessa yhteisymmärryksessä todetaan, että foorumin kokoonpanoon on kuuluttava seuraavat toimijat:

- Euroopan unionin perusoikeusvirasto;
- kansalaisyhteiskunnan edustajat;
- asiaankuuluvien finanssialan ja sen ulkopuolisten liiketoimintasektorien edustajat;
- henkilöt, joilla on tilinpitoon ja raportointiin liittyvää kokemusta.

Foorumi toimii asiantuntijaryhmiä koskevien komission horisontaalisten sääntöjen mukaisesti⁹.

6. Jäsenvaltioiden asiantuntijaryhmän perustaminen

Poliittisella yhteisymmärryksellä perustetaan jäsenvaltioiden asiantuntijaryhmä, joka neuvoo komissiota teknisten arviointikriteerien asianmukaisuudesta ja foorumin omaksumasta lähestymistavasta. Tämä asiantuntijaryhmä toimii asiantuntijaryhmiä koskevien komission horisontaalisten sääntöjen mukaisesti¹⁰.

7. Muutokset tietojen antamista koskevaan asetukseen.

Poliittisella yhteisymmärryksellä tehdään kohdennettuja muutoksia tietojen antamista koskevaan asetukseen. Näillä tarkistuksilla pyritään erityisesti juurruttamaan finanssimarkkinoiden toimijoiden luokitusjärjestelmään liittyvien tietojen antaminen laajempaan kehykseen, joka koskee kestävyteen liittyvien tietojen antamista rahoituspalvelualalla, kuten tietojen antamista koskevassa asetuksessa säädetään. Tässä yhteydessä tehtiin useita muutoksia, joilla annetaan Euroopan valvontaviranomaisille valtuudet kehittää teknisiä sääntelystandardeja, joissa täsmennetään luokitteluun liittyvät tiedonantovaatimukset tässä asiayhteydessä.

Lisäksi asetusta täydennettiin artiklalla, joka koskee ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta. Tällä muutoksella annetaan Euroopan valvontaviranomaisille valtuudet laatia uusi tekninen sääntelystandardi. Tässä täydentävässä teknisessä sääntelystandardissa täsmennetään ”ei merkittävää haittaa” -periaatteeseen liittyvien tietojen sisältöä ja esitystapaa koskevat yksityiskohdat yhteiskunnallisten ja ympäristötavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta. Tietojen antamista koskevassa asetuksessa määritellyn yhteiskunnallisia näkökohtia koskevan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen olisi oltava yhdenmukainen luokitusjärjestelmäasetuksessa säädettyjen vähimmäistason suojatoimien kanssa. Yritysten olisi puolestaan noudatettava ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta pannaan täytäntöön menettelyjä näiden vähimmäistason suojatoimien noudattamiseksi.

8. Delegoitujen säädösten aikataulu

Komissio antaa tekniset arviointikriteerit sisältäviä delegoituja säädöksiä kahden ilmastotavoitteen osalta viimeistään 31. joulukuuta 2020 (soveltaminen alkaa 31. joulukuuta 2021) ja neljän muun ympäristötavoitteen osalta viimeistään 31. joulukuuta 2021 (soveltaminen alkaa 31. joulukuuta 2022).

⁹ Komission päätös, annettu 30 päivänä toukokuuta 2016, komission asiantuntijaryhmien perustamista ja toimintaa koskevien horisontaalisten sääntöjen vahvistamisesta (C(2016) 3301 final).

¹⁰ Komission päätös, annettu 30 päivänä toukokuuta 2016, komission asiantuntijaryhmien perustamista ja toimintaa koskevien horisontaalisten sääntöjen vahvistamisesta (C(2016) 3301 final).

9. Uudelleentarkastelu

Poliittisessa yhteisymmärryksessä uudelleentarkastelulauseke ulotetaan koskemaan myös seuraavia aiheita, kun komissio julkaisee kertomuksensa:

- kuvaus säännöksistä, joita vaadittaisiin luokitusjärjestelmän soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan muuta taloudellista toimintaa, mukaan lukien ympäristön kannalta neutraali ja ympäristölle haitallinen toiminta;
- arvio teknisten arviointikriteerien kehittämistä koskevien neuvoa-antavien menettelyjen tehokkuudesta (foorumi ja jäsenvaltioiden asiantuntijaryhmä);
- arvio suunnitellusta valvontajärjestelmästä.

5. PÄÄTELMÄ

Komissio kannattaa toimielinten välisten neuvottelujen tuloksia ja voi näin ollen hyväksyä neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan.